

TÉMATA K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE

z předmětu

Psychologie a komunikace

školní rok: 2026 / 2027
obor: 53 – 41 – M / 03 Praktická sestra
forma: denní
třída: 4. ZA, 4. ZB
vyučující: Mgr. Martina Ehrenbergerová

1. PSYCHOLOGIE JAKO VĚDNÍ OBOR

teze: definice psychologie a její předmět, prožívání a chování, jednotlivá odvětví psychologie, význam psychologie pro práci praktické sestry, základní metody psychologie.

2. ZÁKLADY VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE

teze: definice a předmět vývojové psychologie, ontogeneze, fylogeneze, základní činitelé ontogeneze, zákonitosti psychického vývoje, periodizace lidského věku.

3. ZÁKLADY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

teze: definice a předmět sociální psychologie, proces socializace, sociální skupiny, postavení členů ve skupině, sociometrie a sociogram, sociální pozice, status a role, poruchy socializace.

4. OSOBNOST

teze: definice a charakteristika osobnosti, znaky osobnosti, činitelé působící na utváření osobnosti, vlastnosti osobnosti a jejich rozdělení.

5. ZÁKLADNÍ FUNKCE PSYCHIKY

teze: funkce psychiky, ovlivnění adaptability, stavba nervové buňky, reflexní oblouk, rozdělení reflexů, I. P. Pavlov.

6. AUTOPLASTICKÝ OBRAZ NEMOCI

teze: charakteristika autoplastického obrazu nemoci, ovlivnitelné a neovlivnitelné faktory autoplacity, syndrom prvního dne pobytu v nemocničním prostředí, poměr pacienta k nemoci.

7. VROZENÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI

teze: vlohy, inteligence, temperament, typologie temperamentu– Hippokratova, Jungova, Eysenckova, I. P.Pavlova, Kretschmerova, Sprangerova.

8. ZÍSKANÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI

teze: schopnosti, zájmy, rysy, charakter, svědomí, egoismus, altruismus, psychické procesy a stavy.

9. NOVOROZENECKÉ OBDOBÍ

teze: charakteristika období, popis fyziologického novorozence, vrozené nepodmíněné reflexy, biologické a psychologické potřeby, zrak, sluch, čich a chuť, rooting-in.

10. KOJENECKÉ OBDOBÍ

teze: charakteristika období, rozdělení na jednotlivá čtvrtletí, experimentace s předměty, význam matky a kojení pro dítě.

11. BATOLECÍ OBDOBÍ

teze: charakteristika období, popis batolete, spánek, vývoj jemné a hrubé motoriky, vnímání, paměť, představivost, myšlení, řeč, hra, sebeuvědomování, vzdor.

12. POZORNOST a ŘEČ

teze: definice a vlastnosti pozornosti, druhy pozornosti, činitelé ovlivňující pozornost, poruchy pozornosti, význam pro praktickou sestru, definice řeči, rozdělení a poruchy.

13. STÁŘÍ

teze: charakteristika a rozdělení období, pojmy, změny tělesné, psychické a sociální, přístupy ke stáří, význam rodiny, příprava na stáří.

14. OBDOBÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

teze: charakteristika období, psychické procesy a stavy (čítí, pozornost, představy, paměť, myšlení, city, vůle), rozvoj řeči, společenský vývoj, motorika, hra, dětská kresba.

15. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA UMÍRÁNÍ A SMRTI

teze: pojem umírání a smrt, fáze procesu umírání dle Elisabeth Kübler-Rossové, psychologický přístup k nevyléčitelně nemocným a umírajícím, klinická – biologická – sociální smrt, hospicová péče, paliativní medicína, eutanázie.

16. OBDOBÍ STŘEDNÍHO A STARŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU

teze: období středního školního věku - tělesný vývoj, vývoj motoriky, pozornost, paměť, představivost, emocionální a sociální vývoj, období staršího školního věku - znaky psychické dospělosti, tělesný vývoj, vnímání, paměť, představivost, řeč, vůle, city, vztahy s rodiči a vrstevníky.

17. KOMUNIKACE

teze: znaky komunikace, komunikační proces, zpětná vazba, verbální a neverbální komunikace, zásady správné komunikace.

18. OBDOBÍ DOSPĚLOSTI

teze: období mladší dospělosti – znaky osobní zralosti, sociální vztahy, chování žen a mužů, období střední dospělosti – tělesný vývoj, psychický vývoj, sociální vztahy, krize středního věku, období starší dospělosti – tělesný vývoj, klimakterium, syndrom zavírajících se dveří, sociální vztahy, syndrom prázdného hnízda, odchod do důchodu.

19. PŘEDSTAVY A FANTAZIE

teze: definice představ, rozdíl mezi představou a vnímáním, asociační zákony, typy a poruchy představ, definice fantazie, druhy fantazie, poruchy a význam fantazie.

20. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTÍ

teze: závislost, symptomy, příčiny závislosti, typy závislostí, rizikové skupiny, specifika u dětí, možnosti léčby a pomoci.

21. PAMĚŤ

teze: definice, fáze, druhy a vlastnosti paměti, podmínky úspěšného zapamatování, poruchy paměti, význam paměti pro práci praktické sestry.

22. DOMÁCÍ NÁSILÍ

teze: definice a charakteristika, dynamika domácího násilí, fáze, formy, charakteristika agresora a oběti, nejčastější chyby oběti, možnosti pomoci oběti.

23. SYNDROM VYHOŘENÍ

teze: pojem burn-out, ohrožení lidé, příznaky tělesné, psychické a sociální, stádia, prevence, zásady duševní hygieny.

24. ZMĚNY PSYCHIKY POD VLIVEM NEMOCI

teze: pojmy zdraví a nemoc, charakteristika nemoci, poměr k nemoci, somatopsychické onemocnění, omezení životních potřeb, frustrace, maladaptivní chování.

25. NEMOC JAKO NÁROČNÁ ŽIVOTNÍ SITUACE

teze: definice nemoci, náročná životní situace, stres, odolnost k náročné životní situaci, reakce na náročnou životní situaci, zvládání nemoci.

Zpracovala: Mgr. Martina Ehrenbergerová

Schválila: Mgr. Jana Zemanová

V Chrudimi dne 31. 8. 2026